

POLIFÒNIES

Ficcions. I tu, somnies?

La mort del meu avi Ramon va congelar els meus records en una imatge sospitosament diàfana: els seus llibres, ordenats segons el caprici de la seves inquietuds, s'arraconen a les prestatgeries o reclamen el primer lloc a l'escriptori. Fora hi ha la sala de vetlles. Quan hi entro, veig el taüt buit. Només s'hi troben alguns fulls plens de lletres que no sé llegir. En aquest moment penso que alguna cosa he d'escriure.

Res no feia pensar que podia tractar-se d'un somni si no fos perquè mai se'm va permetre entrar al seu despatx ni veure la seva extensa llibreria. Tampoc vaig poder ser al seu funeral, doncs em trobava lluny del seu país, França. Ho havia somniat, doncs.

Si recordava, però, el seu to cerimoniós quan se m'apropava durant el dinar de diumenge i em deia: *Què, noi, has somniat aquesta nit?* No recordo d'on sorgien tants somnis ni com feia per a recordar-los, però sé del cert que molts dels que somniava anaven dirigits a ell. Em plaia explicar-li-els. N'hi havia de senzills, dels que expressaven amb claredat un desig ple de consciència; també de complexos, on el desig s'hi trobava però no era prou noble com per a reconèixer-lo d'entrada; i d'altres, més inquietants, que permetien identificar restes de vida del dia anterior, però que es perdien en una desfiguració enigmàtica, cada vegada més elaborada, dels meus referents més habituals. Un cop el relat del somni arribava al seu final, qualsevol desconcert pel seu sentit el resolvia el meu avi: cada element tenia un significat, m'insistia, i el somni, en la seva totalitat, contenia un desig inconscient. No hi havia res més a dir.

Anys més tard, el *més a dir* va convertir-se en l'impuls de les converses amb ell. Serios però afable, d'una edat força treballada ja, l'home que m'escoltava mentre explicava els meus somnis estirat al divan em demanava que li digués més del que havia somniat: *! vostè, aquest somni, amb què el relaciona?*, em preguntava.

No podria dir que fou curt i planer, però el trajecte amb ell, que em va portar on sóc ara, quan t'escriu aquestes línies, va començar i acabar amb el mateix somni. El *taüt buit* m'empenyia a l'inici, a trobar un lloc a la figura del meu avi pel que havia estat, però també a llegir, i a entendre, cadascuna de les lletres que el somni convertia en enigmes. Les lletres... eren totes aquelles que havien esdevingut paraules i que determinaven obstinadament la meua història. Al final, un cop feta la narració de la meua vida, quedava el que hi havia a l'inici, en el somni: en Ramon, el *Roman*, la paraula francesa per a dir narració. És el meu ofici ara, escriu novel·les com si de somnis es tractessin. I tu, somnies?

Iván Ruiz

Psicòleg - Psicoanalista

i.ruiz@apinas.org

Servei d'Atenció i Consulta d'APINAS